

BIBLIOTEKA

8.4-32

F 39

SHYQYRI FEJZO

Ta mendojmë..!

Satirë Humor

8,SH-32
F 39

SHYQYRI FEJZO

Ta mendojmë

satirë

humor

SHTËPIA BOTUESE
«NAIM FRASHËRI»

Redaktor
NAUM PRIFTI

Piktor
KASTRIOT ZAIMI

Recensues
Stavri Pone
Xhezair Abazi

HALLET E HALLËS SIME

— Do ta mbajmë gjatë hallën kësaj radhe. Nuk e lë të ikë, sikur njëra të bëhet. Të çlodhet ca ditë këtu në qytet. U kapit me punë në fshat, e uruara! — më thotë ime shoqe më e vendosur se kurrë. Doemos, pranova. Si do kundërshtoja për hallën time që, kur isha i vogël, më ngijnje me përralla?

Dy-tri ditët e para halla rrinte si mbi gjemba. Nuk orientohej dot. E po, thamë, kështu e ka fillimi, sa të mësohet. Mirëpo edhe më vonë ajo dukej e menduar dhe e murrëtyer në fytyrë më keq se murlani në ditë të dhjetorit. Le përralla që s'kujtohej t'i rrëfente nipit, po edhe përgjigjet i kishte të kursyera.

— Si e kalove sot? — i thashë një ditë duke i hedhur dorën lehtë-lehtë në qafë. — Çelu, çelu pak, të shkretën, se nuk të kanë humbur lopët në mal, — e ngacmova me të mirë.

— Lopën e viçin, t'u bëftë halla, di vetë si t'i ruaj e si t'i kullot, po ti do të bëje mirë ta lidhje më shkurt atë mëzin tënd, se lamë nam në mes të qytetit, — ma ktheu ajo.

* * *

— E, që thua ti nipçe, pardje doli më vonë se ju. «Ika, hallë», më tha pasi kullufiti bukën, dy vezë dhe pak mjaltë që kishte imbetur në kavanozin që solla nga fshati. «Ku e ke çantën, të keqen halla?» e pyeta, kur e pashë se ishte masat. «Kemi punë sot», foli në të dalë dhe theri tutje në qytet. Bëra punët e mëngjesit, i rregullova dhe krevatin. Era e bishtave të cigareve po më shponte hundën.

— Pse, edhe duhan pi shejtani? — pyeta hallën.

— Dale, dale, se të çlodh halla ty! — tha me sytë ngulur në qilim. — Duhani nuk është gjë fare. Aty si nga dreka bie zilja. Kur hap derën, shoh dy burra që prisnin te pragu e në mes tyre Selami. Më panë e i pashë nga koka te këmbët. Yt bir seç më bënte me shenja.

— Shtëpia e Zaçe Bandillit? — pyeti më i moshuari.

— Po, — iu përgjigja me kokën lart. — Urdhëroni brenda! — i ftova si në shtëpinë time.

— Zaçja, këtu është? — pyeti tjetri.

— Jo, t'u bëftë nëna. Kthehet vonë nga puna, — i sqarova. Vura re se të dy sikur u përtypën.

— Ç'bëri me Zaçen, ç'bëri me nënën. Ia themi dhe le ta kopsitin vetë, ëmë e bir, — tha i moshuari.

— Ky djalë, ta marrësh vesh ti, nëne, sot na ka bërë një dëm të madh, në serrat e luleve, me kuajt e karrocave. I trembi ata me teneqe e

stapinj e nuk kanë lënë vazo pa thyer. Gjashtë muaj punë na duhet tani ta kthejmë siç ishte. E pa vetë ky shoku i këshillit të qytetit e nuk kam çfarë të shtoj, — iu drejtua pikë e vrer atij më të riut.

«Korba unë», thashë me vete. Dëme të mëdha, gjashtë muaj punë, vazo të thyera!

— I thoni Zaçes të vijë andej nga ne pas-nesër se kjo punë nuk do të mbetet me kaq, — tundi gishtin ai i këshillit dhe të dy zbritën shkallëve. Asnjë raki nuk i qerasi dot halla. E humba fare. E t'i kthehem djalit pastaj. Vetëm fhesa e shtëpisë mbeti pa përdorur. Më pas e ula tallazin, se m'u duk që u prek shumë. Krojti pak kokën e rrëzën e veshit, i mori nur fytyra dhe më tha:

— O hallë! Unë u gënjeva me ata kuajt. Doja të bëja pak hipizëm. Hallë.. moj hallë, sa e mira je ti! Nuk do t'i tregosh babit pér atë që na ngjau, se na viu e zeza të dy, më bëri ortak me faiin diali. Dhe atij muhabeti halla i vuri një gur e një plis. Nuk të rrëfeva, se më erdhi keq pér djalin. Po tani do t'i zbras të gjitha, nuk i mbaj dot më.

— Pse, ke të tjera? — pyeta.

Para një jave, që thua ti Zace, halla pati fatin të njihet me përgiegjësin e bllokut të lagjes suaj. Shpirt njeriu ishte.

— Këtë djalë, — tha ai, — e kemi zënë duke thyer xhamat e sahateve të ujit në shkallë. «Mos e ngatërron me ndonjë tjetër, more bir! Nuk kemi asi djali ne», i dal krah, të lehtësoj një çikëz Selamin që rrinte si pulë e lagur.

— A ka plaçkë këtu? — shqeu me gisht qepallat ai i bllokut dhe syri filxhan i ndriti.

E luta tē vinte brenda, po nuk ishte gjë që bëhej.

— Për herë tē parë shihemi, moj nëne. Më vjen keq që u njohëm kështu. I thuaj dy fjalë Zaqes, — më porositi kur u largua.

Filluan përsëri lutjet, betë e rrufetë. se do bëhej djalë i urtë. E besova. Nuk kaluan disa ditë nga kjo që tē rrëfeva. kur bie zilja sërish. Një goxha polic te dera me një burrë as plak as tē ri.

— Jam punëtori i policisë, kurse ky është shoku Muntaz, kryetari i frontit i lagjes sonë, — më tha ai.

— Qofshi shëndoshë! — u them duke i rrokur për qafe. Ata sikur u stepën.

— Mos banon këtu një djalë me emrin Selam? — pyeti punëtori i policisë. «Këtu, tē keqen nëna. Ç'e doni?» fola me buzë e qiellzë tē tharë nga meraku. Ata shikuan njëri-tjetrin. I pari foli ai kryetari i frontit: «Selami, që thua ti, nëne. ka virë në klub dhe është rrahur me dy tē tjerë. Bënë berihaj tē madh mbrëmë. Kjo nuk ju nderon.»

— Qenka bërë macja tē pijë uthull, i themi ne andej nga fshati.

— Me uthull nuk besoj tē bënte ato zullume që bëri, — ma preu Muntazi.

Mua sikur ma dha me thikë në brinjë dhe s'di si nuk thirra.

Halla tregonte e vetëkush e di se si ishte bërrë në fytvrë! E pashë se edhe asaj po i vinte keq.

— Po më e madhja që kur më erdhën mësuesit e tij nga shkolla, — vazhdoi halla me sytë përdhe e givsmë zëri.

— Kemi ardhur tē themi se Selami nuk po vjen në rregull! Ka bërë gjithato mungesa në

mësime, — e mori fjalën një mësuese. Unë e gjora e dija se djali shkonte në punë, siç më tha para një javë. Ata punën e kishin pas një muaji. E po të më gënjenjente dhe mua, këtë s'ia pata borxh, ndaj po e zbratz thesin, — tha ajo me inat.

* * *

Të nesërmen u ngrit më herët se ditët e tjera. Bëri palë plaçkat dhe diçka po rregullonte në korridor. Ime shoqe kishte ikur me kohë në punë. U ngrita me të shpejtë, se më pëlqente ta pija kafen me hallën. Pas dhjetë minutash filxhanët lëshonin avull të nxeh të mbi tavolinë.

— Pse u ngrite kaq herët, hallë? — pyeta ëmbël duke gjerbur kafen.

— Po bëhem gati të iki, të keqen halla. Erdha, ndenja, u çmallëm. Tani, me leje...

— U, u, u! Ç'është ajo fjalë! — e ndërpreva në çast. — Ne akoma nuk jemi çmallur. Nuk kemi pasur as kohë... Pastaj, pa më dëftyer një përrallë? Nuk e kishim fjalën kështu, — i thashë duke i rënë krahëve si dikur.

Mirëpo nuk u zbut gjékundi. Si u mendua pak, puliti sytë, rrufiti kafen e buzëqeshi befas. Pastaj dorën tërë rreshka ma vuri butë mbi gju dhe vahdoi:

— Ke të drejtë. Dunet të rrëfeja një përrallë. A ta nis tashti? Na ishte njëherë një burrë e një grua që jetonin në fshat...

— Mos vdeksh kurrë, hallë! — i them, pa ia ndarë sytë asaj fytyre aq të dashur e me rrudha pleqërie. Vështrimet na u kryqëzuan. Bebëzat e syve të saj sepse m'u dukën më të vogla e sikur fshihnin dinakëri.

.... — E që thua ti; nipçe, ata jetonin mirë, me punë e hallet e tyre. Kishin ara, pemë, bagëti, si tërë fshati. Pa kishin dhe një kalë të bukur kërr, si ata që mbanin sulovarët dikur. Kujdes

të madh bënин pér kalin. Përnatë i hidhnin të hante gjethe, pak tagji, bar kasolleje, kripë Vlore e ujë bore. Kur theu dimri e po zvogëlohej nata, zahiresë i erdhi fundi. Po arat me hasëll jeshilonin. Çdo ditë e kullosnin pér kapistre, herë burri e herë gruaja. «Ta lëshojmë të kullosë sipas qejfit», i thotë një ditë së shoqes. Më mirë ta mbajmë pér kapistre, se kushedi harbohet nga hasëlli, i ishte përgjigjur ajo. «Ta lëshojmë, ta lëshojmë, se më vjen keq», u lut i shoqi. Dhe ashtu bënë. Dita zmadhohu drejt beharit e hasëll'i rritu. Kali po vazhdonte si në lëmë. Erdhi e u shëndosh sa i shndrisë qimja si sedefe. Hasëlli që në prag të beharit po gjysmohej nga kali. «Drutë e dimrit po na lënë shëndenë, more burrë», i thotë një ditë e shoqja të zot të shtëpisë. «Kalin pse e kemi! Zëre t'i vëmë samarin, tha i shoqi, dhe, po s'ta solla vesh e bisht me dru, mos më thënçin burrë.»

Niset gruaja të zërë kërrin. Po ku të afronte ai! E ndoqi sa e ndoqi pér së gjati arës. Pastaj iu fut kryq e tërthor. Sa i afrohej tre-katër çapa, niste vrapi e ri kërrri, sa të bënte zarar mendja. Kur u lodh e u kapit gruaja, thirri të shoqin. E po të dy bashkë e kishin më të lehtë. U ndanë duke i zënë prita në vende të ndryshme. Nuk qe e mundur. Duke ecur revan në hasëllin e ngritur, e shtroi me këmbë dhe e bëri lëmazhde. Burrë e grua, të kapitur, thirrën lagjen, kali kaptoi arat e të zot dhe, si i tërbuar, mori fshanë. Nuk zihej, se kishte kullotur pa stap, si Selami yt. Ta thotë shkoqur halla, ndaj dua të iki, se nuk i kap dot kuaj të tillë. U plaka, nipçë!

Në çast m'u errën sytë. U kapërdiva dhe m'u bë se kisha përtypur një gorricë të papjekur.